

WERKDOSSIERS SPECIAAL REGERINGSVERTEGENWOORDIGER

CIRCULAIRE ECONOMIE





NEDERLAND VAN HET STIKSTOFSLOT

vs: 8 sept'25 Boeren doen op vrijwillige basis afstand van 20% vee en verbouwen vezelteelt op vrijgekomen grond. Dit leidt tot substantiële stikstofreductie, CO2-opslag, bodemverbetering, biobased (o.a. bouw) materialen en een nieuw verdienmodel voor boeren.
In samenwerking met de Nationale Aanpak Biobased Bouwen (NABB).

Probleemstelling

De landbouw veroorzaakt ruim 40% van de stikstofuitstoot in Nederland. Door de dominantie van intensieve veeteelt blijven stikstofdoelen buiten bereik en zit Nederland op slot. Boeren missen perspectief, terwijl duurzame alternatieven nog te weinig worden benut.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Afname stikstof
- Afname CO2
- Bodemherstel
- Toekomstbesteding verdienmodel boeren
- Nederland van het stikstofsLOT



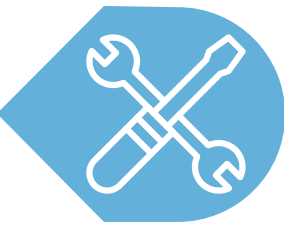
Status

- Fase 1 (*afgerond*)
- Advies c/a Natuurherstel en Economie (feb '25)
 - Vezelteelttafel (mei '25)
- Fase 2
- Advies aan het kabinet (juli '25)



Wie

Agrariërs, bouwbedrijven, aannemers, opdrachtgevers, toeleveranciers, overheden, uitvoeringsorganisaties kennisinstellingen en verwerkende industrieën.

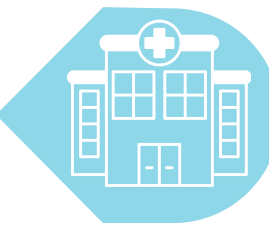


VAN WEGWERP NAAR WAARDE

vs: 8 sept'25

Via lokale initiatieven, online platforms, verplichte repareerbaarheid, onderwijs en nieuwe banen in techniek en ambacht realiseert een integrale 'reparatie-aanpak' bewustwording van de waarde van spullen en de kracht van een circulaire economie voor iedereen.





BETAALBARE ZORG VERHOOGT KWALITEIT LEVEN

vs: 8 sept'25

Door in de zorg in te zetten op herbruikbare materialen, minder medicijnverspilling, slimme inkoop, duurzaam gebouwbeheer, nieuwe verzekeringsmodellen, kunnen zorgkosten worden omgebogen, en worden CO2-uitstoot en afval verlaagd. De transitie naar een groene en betaalbare zorg vereist een scherpe prioritering.

Probleemstelling

De zorgsector veroorzaakt veel CO₂-uitstoot en afval door de afhankelijkheid van wegwerpmaterialen en inefficiënt gebruik. 13% Van het grondstoffengebruik, 7% van de CO₂-uitstoot en 4% van het afval in Nederland komt uit de zorg. Er is nog onvoldoende bewustzijn en samenwerking om circulaire oplossingen breed toe te passen.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Afname grondstoffengebruik
- Afname CO₂
- Afname hoeveelheid afval
- Afname zorgkosten
- Afname milieueffecten en zorgkosten door circulaire toepassingen



Status

- Advies aan het kabinet (nov '25)



Wie

Zorgaanbieders (zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen en huisartsen), zorgverzekeraars, leveranciers, producenten, overheden en kennisinstellingen



ENERGIEAUTONOMIE LOST NETCONGESTIE OP

vs: 8 sept'25

Huidige berekeningen en onderzoeken laten zien dat een versnelling van de energietransitie en vermindering van de netcongestie mogelijk zijn door deels in te zetten op het koppelen van zonnepanelen aan thuisbatterijen bij Nederlandse huishoudens.

Probleemstelling

Nederland moet ongeveer €195 miljard investeren om het elektriciteitsnet de komende 15 jaar op orde te brengen. Dit is essentieel om CO₂-uitstoot te verminderen en fossiele afhankelijkheid te verkleinen. Tegelijk zijn circulaire toepassingen in energiedragers en infrastructuur te duur of nog onvoldoende ontwikkeld.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Betrouwbare & duurzame energievoorziening
- Geopolitieke onafhankelijkheid
- Potentiële besparing van €100 miljard voor het rijk
- Nederland beschikt over toekomstbestendig en circulair energiesysteem



Status

- Advies aan het Kabinet (nov '25)



Wie

Overheden, kennisinstellingen, energieopwekkers, netbeheerders, energieleveranciers en huishoudens.



vs: 8 sept'25

Het versnellen van de transitie naar een circulaire kunststofketen is mogelijk door minder gebruik van virgin plastic, meer inzet van bioplastics, uitgebreid hergebruik en innovatieve recycling. Hiermee wordt ingezet op de koploperspositie van Nederland op het gebied van plasticrecycling.

Probleemstelling

De kunststofproductie en het gebruik van virgin plastic blijven hoog, wat leidt tot milieuproblemen zoals plasticvervuiling en een hoge CO₂-uitstoot. Traditionele recyclingmethoden schieten tekort om deze effecten effectief te beperken en kringlopen te sluiten.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Afname primair grondstoffengebruik
- Vergroten grondstofzekerheid
- Afname milieuvervuiling
- Plasticrecyclers een toekomst bieden
- Gesloten kunststofketen, zonder lastenverschuiving naar burgers



Status

- Fase 1 (*afgerond*)
- Voorzitten plastictafel (apr/juni '25)
 - Advies aan het kabinet (2 juli)



Wie

Overheden, kennisinstellingen, afvalinzamelaars, sorteerders, mechanische en chemische recyclers, kunststofproducenten en verpakkingsindustrie



CIRCULAIRE INKOOPT IS NORM OVERHEDEN

vs: 8 sept'25 De overheden hebben jaarlijks opgeteld ruim 100 miljard aan inkoopkracht. Door deze inkoopkracht in te zetten garandeert de overheid afnamezekerheid voor de circulaire industrie. Schaarste aan grondstoffen wordt hierdoor teruggedrongen.

Probleemstelling

Circulair inkopen en maatschappelijk verantwoord aanbesteden worden onvoldoende benut om duurzame innovatie te stimuleren. Hierdoor blijven kansen voor ketenverduurzaming, CO₂-reductie en kostenbesparing onbenut binnen de publieke sector.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Versnellen duurzame innovatie
- Afzetzekerheid bedrijfsleven
- Kostenbesparing op lange termijn
- Het voortouw nemen als overheid
- Overheid als koploper in circulair opdrachtgeven en inkopen



Status

- Fase 1 (afgerond)
- Bijeenkomst marktcreatie decentrale overheden (25 juni '25)
- Fase 2
- MVOI Evenement (Rijk-Regio Krachtenbundeling (18 sept '25)



Wie

Overheden



LANDELIJKE REGIE MAAKT EINDE AAN VERSNIPPERING GEMEENTELIJK CE-BELEID

vs: 8 sept'25

Er wordt ingezet op eenduidige interpretatie van bestaande wet- en regelgeving door gemeenten, provincies, omgevingsdiensten e.a. Hiermee komt een einde aan de huidige versnipperde aanpak inzake toepassing van bijvoorbeeld secundaire bouwstoffen als gewassen bodemas. En worden mogelijkheden voor een rendabele industrie opgeschaald.

Probleemstelling

De huidige toepassing van wet- en regelgeving omtrent onder meer secundaire bouwstoffen, zoals gewassen bodemas, is versnipperd doordat gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en andere betrokken partijen deze regels verschillend interpreteren.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Vermindering gebruik primaire grondstoffen
- Verlagen van grondstofkosten
- Heldere en eenduidige CE-aanpak door overheden



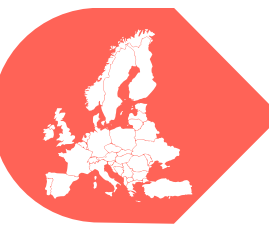
Status

- Fase 1 (*afgerond*)
- Bijeenkomst overheid en bedrijfsleven (nov '24)
- Fase 2
- Standaardisatie aanpak/beleid omgevingsdiensten en gemeenten/overheden (Bodemas) (2 sept & 16 okt '25)



Wie

Overheden



RECYCLING: EUROPEES GEREGERELD

vs: 8 sept'25

Door de recyclingindustrie te verdelen over Europa, ontstaan bestendige verdienmodellen, met een gedeelde verantwoordelijkheid voor terugwinning van productstromen. Europa loopt voorop met innovatieve technieken en de verdeling draagt bij aan geopolitieke onafhankelijkheid.

Probleemstelling

Recyclingverantwoordelijkheden en -capaciteiten zijn ongelijk verdeeld binnen Europa, wat leidt tot inefficiënties en afhankelijkheid van primaire grondstoffen uit mondiale ketens. Dit belemmert het creëren van een eerlijk en effectief circulair systeem.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Versterken Europese samenwerking
- Verminderen afhankelijkheid primaire grondstoffen
- Geopolitieke onafhankelijkheid
- Sterke, innovatieve en circulaire recyclingketens binnen Europa



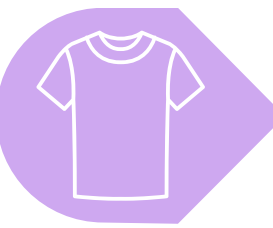
Status

- Ntb



Wie

Europees/internationaal opererende producenten, overheden, handelsorganisaties en brancheverenigingen binnen grondstof- en recyclingintensieve sectoren



VAN TEXTIELCRISIS NAAR KETENREGIE

vs: 8 sept'25

Door te focussen op circulair ontwerp, reparatie en hergebruik, het stimuleren van duurzaam textiel en het ontmoedigen van (ultra) fast fashion kan de textielafvalberg worden verkleind. Dit sluit aan bij 1) UPV Textiel en bij 2) Europese regelgeving, zoals de Ecodesign for Sustainable Products Regulation met onder meer een verbod op het vernietigen van onverkochte kleding. Zo daalt ook de milieudruk.

Probleemstelling

De opkomst van (ultra) fast fashion verkort de levensduur van kleding. Jaarlijks wordt in Nederland 215.000 ton textiel afgedankt, waarvan slechts een klein deel hoogwaardig wordt gerecycled. Dit vergroot afvalstromen en milieudruk.



Doelstelling/Gewenst resultaat

- Bevordering van duurzaam textiel
- Afname textielafval
- Afname impact (ultra) fast fashion
- Hogere mate van hergebruik
- Een duurzame, circulaire en handhaafbare textielketen



Status

- Fase 1*
- Voorzitten textieltafel (ntb)



Wie

Overheden, kennisinstellingen, afvalinzamelaars, sorteerders, recyclers (mechanisch en chemisch), textielfabrikanten, mode- en retailbedrijven, tweedehands- en hergebruikplatforms en consumenten